

CIPC

**Centrum pre medzinárodnoprávnu
ochranu detí a mládeže** *The Center for the International
Legal Protection of Children and Youth*

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY

DOHOVOR

O OBČIANSKOPRÁVNÝCH ASPEKTOCH MEDZINÁRODNÝCH ÚNOSOV DETÍ

NARIADENIE RADY (ES) Č. 2201/2003 Z 27. NOVEMBRA 2003

O SÚDNEJ PRÁVOMOCI A UZNÁVANÍ A VÝKONE ROZSUDKOV V MANŽELSKÝCH VECIACH A VO VECIACH RODIČOVSKÝCH PRÁV A POVINNOSTÍ, KTORÝM SA ZRUŠUJE NARIADENIE (ES) Č. 1347/2000

- Premiestnenie, alebo zadržovanie dieťaťa je neoprávneným vtedy, keď rodič nemá súhlas druhého rodiča, resp. súhlas súdu toho štátu, v ktorom malo dieťa pred premiestnením obvyklý pobyt
- Rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu majú obaja rodičia ROVNAKÉ
- CIPC pôsobí preventívne najmä zvyšovaním povedomia a poskytovaním všeobecných informácií

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ NA ÚZEMIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ČINNOSŤ CIPC

- CIPC po prijatí žiadosti vykoná všetky účinné kroky:
 - Informuje príslušný úrad PSVaR o dieťati, ktoré sa má nachádzať na území ich pôsobnosti a vyzve ho, aby prešetril sociálne pomery rodiča – únoscú, ako aj stav a prostredie, v ktorom sa dieťa nachádza
 - CIPC vyzve rodiča – únoscú k dobrovoľnému návratu maloletého dieťaťa na územie štátu obvyklého pobytu dieťaťa
 - Zároveň CIPC informuje miestne príslušný súd SR podľa miesta pravdepodobného pobytu dieťaťa o prijatí žiadosti o návrat dieťaťa podľa článku 16 Dohovoru o únosoch

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ NA ÚZEMIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ČINNOSŤ CIPC

- V prípade, že pravdepodobný pobyt dieťaťa nie je známy, CIPC vykoná kroky na zistenie, či sa dieťa na území SR nachádza a zistí adresu pobytu
 - V prípade, že žiadateľ o návrat nemá vedomosť o možnom pobyte dieťaťa, CIPC kontaktuje Register obyvateľov SR
 - CIPC kontaktuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
 - Pokiaľ žiadateľ o návrat uvedie len približnú adresu (mesto, obec), CIPC kontaktuje príslušný úrad PSVaR
 - Pokiaľ žiadateľ o návrat uvedie len približnú adresu (obec), CIPC kontaktuje obecný úrad tejto obce

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ NA ÚZEMIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY ČINNOSŤ CIPC

- CIPC informuje ústredný orgán o sociálnej situácii dieťaťa (na základe správy úradu PSVaR)
- V priebehu kontaktu s rodičom – únoscom ponúkne CIPC obom stranám možnosť bezplatného mediačného stretnutia na jeho pôde za účelom dosiahnutia zmierlivého riešenia

MEDIAČNÉ STRETNUTIE NA PÔDE CIPC

ČINNOSŤ CIPC

- V prípade súhlasu oboch strán CIPC zorganizuje mediačné stretnutie, vysvetlí postavenie Centra, zistí pohľad oboch strán a zabezpečí komunikáciu medzi partnermi ohľadom dieťaťa
- Mediačného stretnutia sa zúčastňujú obe dotknuté strany bez svojich právnych zástupcov a zamestnanci Centra – právnik, mediátor a psychológ
- V prípade, že je pre dosiahnutie dohody vhodné, aby sa mediačné stretnutie opakovalo, je možné uskutočniť viac stretnutí
- V prípade, že strany na mediačnom stretnutí dôjdu k dohode, zamestnanec CIPC na požiadanie strán túto dohodu spíše. Je potom na stranách stretnutia, aby požiadali súd o jej schválenie. Po schválení dohody súdom má dohoda rovnaké účinky ako súdne rozhodnutie

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ

ČINNOSŤ CIPC

- V prípade neúspešnej mediácie CIPC prostredníctvom ústredného orgánu odporučí žiadateľovi podať návrh na návrat maloletého dieťaťa na súd a poskytne všeobecné poradenstvo (príslušnosť súdu, možnosť právneho zastúpenia (CPP/zoznam advokátov SAK)
- CIPC komunikuje najmä s ústredným orgánom, informuje ho o stave konania (komunikácia so súdom)
- mediačné stretnutie na pôde CIPC je naďalej možné i v priebehu súdneho konania
- v prípade súdneho návratového konania je zahraničný účastník konania povinný mať doručovaciu adresu alebo advokáta na území SR

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ Z ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ZAHRANIČIA ČINNOSŤ CIPC

- CIPC poskytuje žiadateľom všeobecné poradenstvo, vysvetlenie situácie a jej možné riešenia, v prípade potreby odkáže rodiča na príslušné orgány polície (nahlásenie nezvestnosti, oznámenie o trestnom čine)
- následne CIPC prijme žiadosť a potrebné dokumenty
- CIPC kontaktuje prijímajúci orgán v zahraničí a urýchlene postúpi žiadosť
- spolu s partnerským orgánom CIPC sprostredkúva komunikáciu medzi žiadateľom a únoscom

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ Z ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ZAHRANIČIA ČINNOSŤ CIPC

- výmena informácií s partnerským ústredným orgánom – o situácii dieťaťa, o stanoviskách strán, o možnostiach mediačného stretnutia a jeho príprave, o právnych poriadkoch a úprave návratového konania v zahraničí, možnosti právneho zastúpenia v danej krajine a pod.
- v prípade súdneho konania: CIPC komunikuje s ústredným orgánom, so žiadateľom a príslušnými orgánmi na Slovensku (najmä súdy)

NÁVRATOVÉ KONANIE

- Zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (najmä § 123 a nasl.) - Konanie o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní
- Miestna príslušnosť súdu:
 - a) **Okresný súd Bratislava I** pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre,
 - b) **Okresný súd Banská Bystrica** pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne,
 - c) **Okresný súd Košice I** pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove.
- § 126: *Účastníkmi konania o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sú navrhovateľ, ten, kto podľa navrhovateľa porušuje právo a maloletý; za maloletého koná súdom ustanovený procesný opatrovník.*

NÁVRATOVÉ KONANIE

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

- ODVOLANIE
- DOVOLANIE: v zmysle ust. § 76 CMP – nie je prípustné
- ÚSTAVNÁ SŤAŽNOSŤ
- Právoplatnosť a vykonateľnosť: Uznesenie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.
- Výkon rozhodnutia sa realizuje v súlade s vyhláškou č. 207/2016 Z. z., Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ Z/DO KRAJÍN, KTORÉ NEPRISTÚPILI K DOHOVORU O ÚNOSOCH

- CIPC poskytne žiadateľovi kontaktné údaje na MZV SR a na príslušný zastupiteľský úrad v danej krajine a poučí ho, že tieto orgány mu poskytnú pomoc a súčinnosť v rozsahu svojich kompetencií
- Zároveň poskytne kontaktné údaje na právnu pomoc v dotknutom štáte, ak sú k dispozícii

Ďakujeme Vám za pozornost'!

Gabriela Rošková
Veronika Pisárová

